

Відповіді
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на зауваження і рекомендації, викладені у проєкті експертного висновку ГЕР
Про результати акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми
51611 Бізнес-консалтинг,
другий (магістерський) рівень вищої освіти, спеціальність 051 Економіка

Університет висловлює вдячність галузевій експертній раді за ґрунтовний аналіз освітньої діяльності, що проводиться в межах ОП «Бізнес-консалтинг», за високу оцінку програми та рекомендації щодо розвитку внутрішньої системи забезпечення якості.

Вважаємо за доцільне надати коментарі щодо рекомендацій ГЕР.

	Звіт ГЕР	Коментар КНУТШ
Кр. 3	<p><u>Зауваження –</u> <u>Рекомендація</u> У 2022-2023 н.р. завершити розробку і імплементацію власних чітких та зрозумілих правил визнання результатів навчання, які можуть бути отримані здобувачами в середовищі неформальної освіти. Постійно популяризувати можливості перезарахування результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, а також здобуття неформальної освіти, з метою розширення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освітньої програми, зокрема й через доведення інформації про такі процедури у силабусах та/або робочих програмах навчальних дисциплін.</p>	<p>1) Рекомендація <i>«постійно популяризувати ..... здобуття неформальної освіти»</i> є алогічною і не має підлягати виконанню - популяризація програм неформальної освіти (і їх провайдерів) в жодному разі не може бути завданням програм формальної освіти, понад те: якщо така популяризація здійснюється то це є: - або ознакою неповноцінності програми формальної освіти яка нездатна досягти заявлених цілей без задіяння програм неформальної освіти; - або ознакою корупційних дій (спрямування клієнтів до провайдерів неформальної освіти) викладачів чи менеджменту ЗВО. За визначенням Ради ЄС програми неформальної освіти є додатковою можливістю для здобувача освіти і викликом для ЗВО.</p> <p>2) Самоцінність популяризації можливості <i>«перезарахування результатів навчання, отриманих у інших ЗВО»</i> є сумнівною – цінністю для здобувача є можливість опанувати знання і формувати вміння в різних ЗВО (чим більше викладачів різних шкіл бере участь у формуванні фахівця тим багатограннішими будуть його вміння. Так само вдосконалюється і викладач навчаючи студентів сформованих в різних освітніх школах). Саме тому цінним є академічні обміни (а те що до ЗВО України приїздить на порядок менше студентів ніж від'їжджає, дуже шкодить нашій вищій освіті).</p> <p>3) в робочих програмах інформувати про навчання в інших ЗВО не має жодного сенсу. Що ж до програм неформальної освіти, то такі можуть бути згадані в РП як альтернативний (по відношенню до того який реалізується в дисципліні) шлях здобуття частини результатів навчання за програмою дисципліни. При цьому викладач має туди включати тільки ті курси неформальної освіти які він опанував сам і</p>

		<p>зміст та рівень яких він оцінив. Має бути також вказано як саме буде формуватися оцінка за цю частину програми дисципліни. І останнє – в будь-якому разі відповідальність за досягнення студентом запланованих результатів навчання несе викладач а не платформа неформальної освіти. Просимо зняти рекомендацію.</p>
Кр. 8	<p><u>Зауваження</u> Внутрішня система забезпечення якості освітньо-професійної програми наразі не відреагувала на положення розділу VI «Форми атестації здобувачів другого (магістерського) ступеня вищої освіти» Стандарту вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти стосовно відображення у ОПП обов'язкових вимог до наявної кваліфікаційної роботи (затверджено 04.03.2020 - https://bit.ly/3n0HP25). Унаслідок стейкхолдери (роботодавці, підприємства-бази практики, здобувачі, абітурієнти), після ознайомлення зі змістом освітньої програми на сайті, про такі обов'язкові вимоги до кваліфікаційної роботи не отримують повної інформації. Зокрема, про те, що: [«Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної складної задачі або проблеми в економічній сфері, що потребує досліджень та/або інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог. У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та списування. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті або в репозиторії закладу вищої освіти. Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснювати у відповідності до вимог чинного законодавства»].</p> <p><u>Рекомендація</u> До завершення 2022-2023 н.р., внутрішній системі забезпечення якості освітньо-професійної програми забезпечити повне інформування стейкхолдерів (роботодавців, підприємств-баз практики, здобувачів, абітурієнтів) про обов'язкові вимоги до кваліфікаційної роботи відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти (унаслідок ознайомлення заінтересованих сторін зі змістом ОПП на сайті).</p>	<p>Університет вважає що названі вимоги стандарту (рівень складності кваліфікаційної роботи, принципи академічної доброчесності яких має бути дотримано, рішення щодо оприлюднення/розміщення тощо) не є специфічними характеристиками програми – вони стосуються організації освітнього процесу в цілому. Відтак Університет не вважає за потрібне дублювати в описі програми ні текст стандарту, ні багатосторінкові тексти нормативних, обов'язкових для всіх програм, документів Університету (інакше в кожній програмі треба було б повністю відтворити зміст щонайменше десятка положень). Насправді стандарт містить вимоги не тільки до програми, а й до освітнього процесу який має бути організовано для досягнення цілей стандарту. Саме тому Університет пішов шляхом рознесення всіх цих вимог по спеціалізованих документах - в іншому випадку (занесення всіх вимог власне до програми) легко отримати ситуацію коли в одному ЗВО діятимуть на різних програмах різні правила щодо академічної доброчесності, захисту інтелектуальної власності тощо. Таким чином ми в жодному разі не погоджуємось: - ні з тим висновком тим що відсутність всіх перелічених проектом висновку ГЕР норм стандарту безпосередньо в описі програми є ознакою проблем внутрішньої системи забезпечення якості – норми стандарту виконуються, всі відповідні документи оприлюднені і доступні всім зацікавленим сторонам; - ні з рекомендацією терміново внести зміни до опису програми і занести до нього всі норми стандарту. Просимо зняти і зауваження і рекомендацію.</p>
Кр. 9	<u>Зауваження</u>	Дякуємо за обґрунтовані рекомендації. Однак

<p>На сайті відсутні результати публічного громадського обговорення проєкту ОПП, які містять інформацію про авторів зауважень та пропозицій щодо удосконалення програми.</p> <p><u>Рекомендація</u></p> <p>Постійно оприлюднювати результати публічного громадського обговорення проєкту ОПП із зауваженнями та пропозиціями, які містять інформацію про їх авторів. З метою покращення умов для залучення на навчання іноземних здобувачів, до початку вступної кампанії у 2023 р., забезпечити надання повнотекстової інформації про ОПП іноземними мовами.</p>	<p>звертаємо увагу, що процедурно всі вимоги щодо відкриття освітньої програми та підготовки нової редакції було витримано: проєкти описів були заздалегідь розміщені на сайті та доступні для публічного обговорення. Ми не бачимо необхідності розміщувати на сайті, окрім основних – проєкту та вже затвердженої редакції ОПП, додаткові документи, які пов'язані з підготовкою ОПП, зокрема і результати обговорення проєктів ОП. Таке нагромадження зайвих документів, по-перше, ускладнює процедуру адміністрування сайту, по-друге, ускладнює систему навігації для відвідувачів сайту. Ми також не бачимо доцільності надання повнотекстової інформації про ОПП іноземними мовами. По-перше, наявність та оприлюднення кількох варіантів документів різними мовами ускладнюють процес сприйняття стейкхолдерами необхідної інформації щодо змісту ОП. По-друге, в профілі ОПП основна інформація представлена іноземною мовою. Зважаючи на специфічний формат програми, повний переклад профілю ОП іноземною мовою не є вичерпним джерелом інформації для іноземних студентів. Саме тому гарант та група забезпечення готують інші документи (програма вступного випробування), а також приймають участь у заходах (консультації, Дні відкритих дверей), на яких студент, зокрема іноземець, може отримати вичерпну інформацію щодо ОПП.</p>
---	--